

Международна конференция „Развитието на допълнителното пенсионно осигуряване в ЕС и предизвикателствата за присъединяващите се страни“

ЗАСТАРЯВАЩОТО И ОБЕДНЯВАЩО БЪЛГАРСКО НАСЕЛЕНИЕ СПЪВА ПЕНСИОННИЯ МОДЕЛ

У нас допълнителното пенсионно осигуряване (II и III стълб) е важно за решаването на проблемите на пенсионните системи, но не бива да се приема като панацея срещу предизвикателствата от тенденцията на застаряване на населението - обясни в своя доклад „Адекватни и устойчиви пенсионни плащания в България: Приносът на допълнителното пенсионно осигуряване“ г-н БИСЕР ПЕТКОВ, заместник-председател на КФН. Разходопокривната и капиталовопокривната схеми са чувствителни към геометричните рискове от нарасналата продължителност на живота. Адаптацията им към тази демографска даденост може да стане чрез увеличаване на размера на вноските или чрез увеличаване на възрастта за пенсиониране.

КАК ИЗГЛЕЖДА БЪЛГАРСКИЯТ ПЕНСИОНЕН МОДЕЛ В СРАВНЕНИЕ С МОДЕЛИТЕ В СТАРИТЕ СТРАНИ-ЧЛЕНКИ В ЕС

В своето експозе Бисер Петков обясни българския пенсионен модел, като направи ретроспективен поглед на капиталовопокривната система у нас. Пенсионното осигуряване от капиталов тип в България има вече 12-годишна история. Първите пенсионни дружества възникват през 1994 година, а през 2000 г. се създава Дирекцията за осигурителен надзор и става лицензирането на първите пенсионноосигурителни дружества. През 2002 г. влизат в действие като задължителни универсалните

пенсионни фондове. През 2003 г. става обединяването на надзора върху небанковия финансов сектор и създаването на Комисията за финансов надзор, както и приемането на Кодекса за социално осигуряване.

Архитектурата на българската пенсионна система е тристълбова - I стълб е задължителното държавно пенсионно осигуряване в НОИ; II стълб - задължително допълнително пенсионно осигуряване в универсални и професионални пенсионни фондове, и III стълб е допълни-

телно доброволно пенсионно осигуряване.

Структурните несъответствия между пенсионните модели в България и старите страни членки на Европейския съюз са от особена важност за страната ни в контекста на предстоящото ни присъединяване към съюза.

В преобладаващата част от страните членки на ЕС първият стълб е формиран от законоустановените пенсионни схеми. Той има съответствие с българския I (държавно пенсионно осигуряване) и II стълб (допълнително задължително пенсионно осигуряване).

В европейската структура е значимо мястото на

II стълб на пенсионно осигуряване по професионални схеми, както и на доброволното пенсионно осигуряване в III стълб, което съответства на доброволното осигуряване у нас с лични, работодателски и/или вноски от друг осигурител.

Текущото състояние на българската пенсионна система е отражение на действието на икономическите, социалните и демографските фактори.

През 2005 г. текущите разходи за пенсии са сравнително високи и съставляват 9.0% в БВП, а броят на българските пенсионери е голям - 2 301 669. Поради този факт заедно с миграцията трудоспособното население в България намалява. Вноските за пенсии у нас представляват 23% от брутно трудово възнаграждение, а от тях (за лицата, родени след 31.12.1959 г.) 4% за допълнителното пенсионно осигуряване и 19% за държавно осигуряване.

Основен нормативен документ е Кодексът за социално осигуряване, както и Законът за Комисията за финансов надзор.

Последните промени в законодателството, настъпили през юни тази година, касаят въвеждането на пенсионно осигуряване в професионални схеми (транспониране на ЕС Директива 2003/41), които са част от III стълб на доброволното пенсионно осигуряване. Тази промяна беше извършена, за да се приведе българското законодателство в съответствие с европейското.

ОЦЕНКА ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕ НА СИСТЕМАТА ОТ КАПИТАЛОВ ТИП У НАС ПРЕЗ ПРИЗМАТА ЗА АДЕКВАТНОСТ И ФИНАНСОВА СТАБИЛНОСТ

В рамките на Лисабонската стратегия и Европейския съвет от Гьотеборг се поставят основните три общи цели за пенсиите: адекватност на пенсионните системи; финансова стабилност на системите; модернизация в отговор на изменящите се обществени потребности.

Пенсионните фондове са компоненти на пенсионната система. Те подобряват стабилността на тази система чрез диверсификация на риска. Подобряват и прозрачността на пенсионната система; намаляват солидарните трансфери и подобряват дълготрайността на пенсионното покритие.

Важен показател за бъдещия принос на капиталовото пенсионно осигуряване за изплащане на последващи по размер пенсионни доходи е коефициентът на покритие на допълнително пенсионно осигуряване. Този показател много често е коментиран на международни форуми за капиталовото пенсионно осигуряване и представлява съотношението между осигурените лица в пенсионните фондове към трудоспособното население в процент. У нас този показател е относително висок.

Особено важна е реали-

зираната доходност от инвестиране на средствата на пенсионните фондове. Все пак не трябва да се забравя, че това е дългосрочно спестяване и именно от натрупаната с годините доходност също ще зависи и размерът на получаваните пенсии след края на периода на натрупване.

Друг фактор, който влияе върху темпа на акумулиране на средства в пенсионните фондове, е размерът на таксите и удържките при задължителните пенсионни фондове. У нас таксата за всяка вноска е 5 на сто, инвестиционната такса е 1% от активите на фонда и съществуваща такса от 20 лв. за прехвърляне от един в друг фонд.

Важно е да се знае и каква е ролята на пенсионните фондове като финансови институции. На първо място те увеличават спестяванията на населението. От друга страна, намаляват пазарните разходи на капитала; развиват дейността на институционалните инвеститори; подобряват вътрешния финансов пазар и оказват влияние върху корпоративното управление.

Членството на страната ни в ЕС поставя ред предизвикателства пред допълнителното пенсионно осигуряване.

Независимо че България изпревари страните членки на ЕС в пенсионната реформа, ако сравним населението в напредналите страни и това в България, трябва да се отчете една съществена разлика. Населението в страните от ЕС забогатя, преди да остарее, докато българското население застаря, преди да забогатее.

Други предизвикателства пред страната ни са различията в прилаганите пенсионни системи, а също така приложимостта на Директивите на ЕС в областта на допълнителното пенсионно осигуряване.

ИЛЕАНА СТОЯНОВА

БЪЛГАРСКИ ИМОТИ

ВАЖНО!

Уважаеми колеги
и клиенти,

Централният офис
на Застрахователни
компани ЗК
и ЖЗК „Български имоти“ АД
вече е на нов адрес.

Група WIENER
STÄDTISCHE

Новото ни местонахождение е на:

улица: „Балша“, бл. № 8
квартал: „Иван Вазов“
П.К.: 1408 София
телефон: 02/915 8787
факс: 02/915 8798
e-mail: office@bulgarskiimoti.bg